

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

ŁOSOSIOWICE
(ŁOSOSIOWIEC)

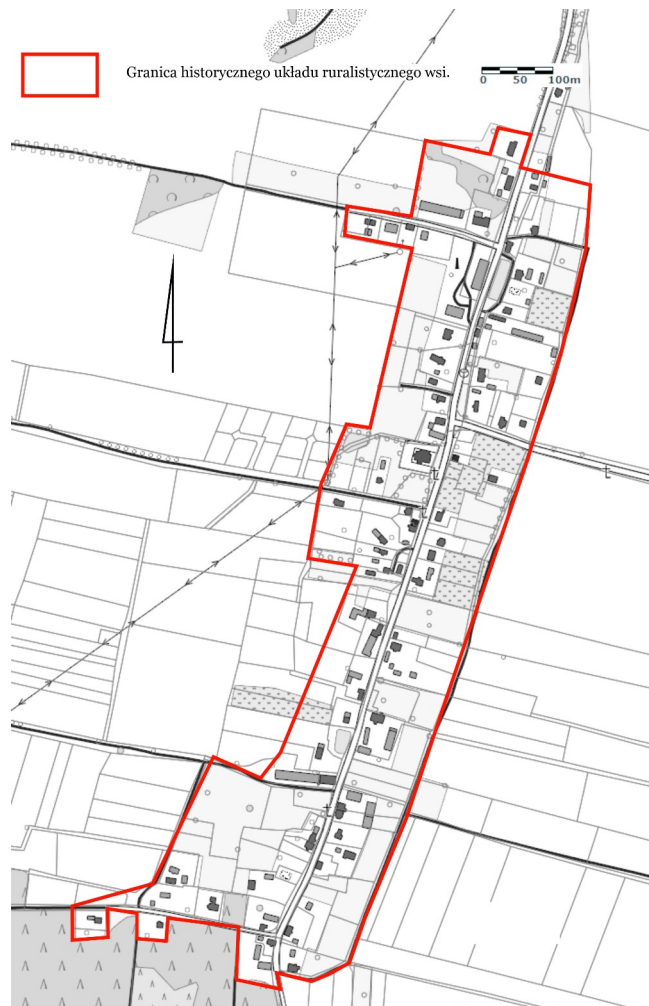
1. Nazwa

Historyczny układ ruralistyczny wsi

2. Czas powstania

1202, 1810, 1945

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **WOŁOWSKI**

Gmina **WOŁÓW**

6. Współrzędne geograficzne

51°17'48"N 16°39'17"E

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Poprzednie nazwy miejscowości: 1208 r. - Lozozevich; 1303 r. - Lossowiz; 1395 r. - Schossicz; ok. pot. XVIII w. - Loswitz; 1787 r. - LoBwitz; 1829 r. - Loswitz; Losswitz; 1830 do 1945 r. - LoBwitz, Losswitz. **Znaczenie i pochodzenie nazwy wsi:** Nazwa niemiecka jest zniekształconym zapisem fonetycznym nazwy pierwotnej.

Historia wsi i dóbr: W 1202 r. Biskup Cyprian potwierdził klasztorowi w Lubiążu na prośbę opata Konrada dziesięcinę między innymi z Łososiowic. Wieś płaciła ją kościołowi św. Jana w miasteczku Lubiąż. W 1208 r. Książę Henryk Śląski wydzielił posiadłości klasztoru w Trzebnicy, a przy tym duży obszar ziemi, ziemi ornej, łąk oraz lasów dębowych należących dawniej do Łososiowic, aż do drogi do Głogowa, celem wynajmu - wypożyczenia klasztorowi w Trzebnicy. W dniu 29 września 1303 r. Nicolaus, zwany Lossoz, sprzedał Zulico, niegdyś sołtysowi w *Grossen*, sołectwo z 4 wolnymi włókami oraz 3-cim fenigiem sądowym we wsi klasztornej Lossowiz, osadzonej na prawie niemieckim, obejmującej 28 włók, za przyzwoleniem opata Dietricha z klasztoru w Lubiążu. Zulico kupił to za 28 marek jako pełną swoją własność na tych samych warunkach, na jakich działali sołtysi w innych wsiach klasztornych. W związku z tym obowiązany był płacić na św. Marcina rocznie z każdej włóki: 5 korców żyta, 5 korców owsa, 2 korce pszenicy, 2 koty (= 4 srebrne grosze) oraz 1 ćwierć marki jako dziesięcinę. W 1304 r. Łososiowice wymieniane są w dokumencie jako posiadłość klasztoru w Lubiążu, ok. poł. XVIII w. potwierdzone jest istnienie we wsi kościoła do 1810 r. Łososiowice pozostają wsią klasztorną do czasu kasacji klasztorów, w tym także klasztoru lubiąskiego. Należą administracyjnie do okręgu wołowskiego. W 1873 r. we wsi notowane jest sołectwo dziedziczne. W 1891 r. w Łososiowicach istnieje majątek rycerski oraz sołectwo dziedziczne nr 1. W 1902 r. tutejszy kościół parafialny posiada wezwanie św. Jadwigi. W 1912, 1937 r. we wsi istnieje majątek rycerski oraz sołectwo dziedziczne. Ulicówka o osi północ - południe, z zabudową zagrodową, nieregularną, jedynie miejscami zwartą. W północnej części wsi czytelne są pozostałości nawisła. W centralnej części Łososiowic, po zachodniej stronie drogi zlokalizowany jest kościół. W północnej części wsi znajdują się pozostałości jednego folwarku, w południowej - drugiego. Oba folwarki są w znacznym stopniu zdegradowane. Ulicówka z zabudową zagrodową oraz zwartym układem działek zagrodowych.

Bibliografia:

- Richard Junke: Wohlauf, Geschichte des Furstentums und des Kreises von ..., Wurzburg 1965, GŚŁ 50212 II, [RJ 1965]
- Knie J.: Alphabetisch-statistisch-topographische Ubersicht der Dorfer, Flecken, Stadte und anderen Orte der konigliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845 [K. 1845, s.]
- Regesty Śląskie, pod redakcją Waclawa Korty, t. 1 (1343-1348), Wrocław 1975 ; t. 2 (1349-1354), Wrocław 1983; t. 3 (1355-1357), Wrocław 1990; t. 4 (1358-1359), Wrocław (bez daty wydania); t. 5(1360), Wrocław 1992
- Schlesisches Giiter-Adressbuch. Verzeichnis samtllicher Rittergueter und selbstandigen Gutsbezirke, sowie der grosseren Landguter der Provinzen Nieder- und Oberschlesien Breslau 1891,1912, 1937
- Wytyczne konserwatorskie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wołów, Wrocław 2000
- Zimmermann F. A., Beytrage zur Beschreibung von Schlesien, Brieg t. IV 1785; t.VII 1787

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887, nowelizacja 1929, wydanie 1937-1940.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie dominant, skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji, ochrona zespołu dworsko-folwarcznego, z terenem zielonym.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

czerwiec 2023
Justyna Kość

Justyna Kość